

Istina svakog dočrtača na vjeleom azku.

Dopis se nevrtača ako se i netakaja.

Nobilijegovani listovi se neprimaju. Pročitati s poštarinom stoji 6 for. za seljake 3 for. na godinu Razmjerno for. 3/4, i sa polgodino. Izvan carevine više poštarića.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija našar se u Via Farneto br. 14.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“. Kar. Pos.

Neopodpisani se dopisi ne štampaju. Priposlanica se pisma takaja ne štampaju. svaki rođak. Oglasi od 6 rođakah stoji 30 mč., za svaki rođak više 5 mč., ili u služaju opetovanja za pogodba sa upravom. Novci se šalju poštarom naputnicom (aspešno postalo) na administraciju „Naša Sloga“. Imo, presimo i najbitnu poštu valja točno osnađiti. Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravničtvu u otvorenu pismu, sa kojom se ne plaća poštarino, ako se izvana napiše: „Reklamacija“.

Uz miču.

Nakon zadnjeg zasjedanja istarskoga sabora podigoše talijanski radikaliji življi Istre u domaćih i izvanjskih novinah silnu prašuvu proti saborskomu predsjedniku i proti cesarskoj vladi, što je tobož prvi na pritisak druge saborskoj manjini, zastupnikom hrvatsko-slovenskoga kluba, tečajem zasjedanja u jezikovnom pitanju odviše popuštao, davši i inače toj manjini kojekakvih zadovoljstinah ili povlasticah. Grozili se lievo i desno umjerenom tobož diolu talijanske saborske većine, koji je na predsjedničkovo tobožanje popuštanje silno pristao.

Glasilu zomaljskoga odbora i političkoga talijanskoga društva za Istru odbijalo je u više brojeva te uavale, braneći predsjednika, većinu i političko društvo, priznav napokon i samo, kako ono nevidi, u čemu se je to saborskoj manjini popuštalo i gdje su te koncesije, koje su slavenski zastupnici u saboru zadobili.

Radikalnija stranka pokrene međjutim novo glasilo u Rovinju, koje je stalo upravo dirljački navaljivati na Slavene Istre u obće, a na njihove zastupnike napose. Nisu dobro prošli ni tobožnji umjerenjaci talijanske stranke. U to sazove predsjedništvo talijanskoga političkoga društva glavnu skupštinu u Puli za 13. prošloga junija. Radikalci i umjerenjaci pripravljahu se u svojih glasilih na odlučnu bitku, koju se imalo biti na urečenoj glavnoj skupštini. Radikalci pozivahu pod svoju zastavu mladju talijansku inteligenciju, koja će biti pozvana danas sutra, da preuzme upravu pokrajine u svoje ruke i kojoj valja preломiti šibu nad sadašnjom „pospalom, popustljivom i neradinom saborskom većinom“. Glasilo te većine koprecalo se pod nemilimi udarci nadobudne zelene mladeži, čineći ju odgovornom za sve moguće ne-

uspjeha njezinog radikalizma, neopreznosti i bezobzirnosti.

Bitka se zameinula na glavnoj skupštini. Izvješće odstupajućeg odbora o svojem djelovanju tečajem zadnje društvene godine bijaše doduše odobreno, nu resolucija, koju je predložio jedan član odbora u ime čitavog odbora, bijaše zabačena. Prihvaćena bijaše nasuprot resolucija opozicije silnim odobravanjem ogromne većine skupštinaara.

U toj resoluciji izriče se — medju redci — s jedne strane nepouzdanje u mjerenom diolu saborske većine, dočim se nalaže s druge strane radikalcaem, da u buduće nosimju dopustiti u saboru ni ustmenih ni pismenih razpravah u drugom jeziku, van u talijanskom, da se neima dakle saborskoj manjini dozvoliti, da se u saboru služi hrvatskim, dočito slovenskim jezikom, da se neprima ni interpelacijah, ni predlogah, ni moćijah, u tom jeziku stavljenuh.

Prihvaćeno bijaše nadalje, da se imade koli sadašnja, toli sve buduće saborske većine ovog zaključka strogo držati, ne plašeć se bilo koje pogrdbe ili bilo kakvog pritiska, nadošno taj bilo od koga. Izabirati se imade u buduće koli prigodom obćenitih, toli kod pojedinih izbora jedino one kandidate, koji će se svečano obvezati, da će se držati ovih zaključaka, te iste svimi silami podupirati i izvajdati.

Iza toga prešlo se na izbor novog odbora. Odstupajći odbor, komu bijaše na čelu zastupnik Venier, odlučan naš protivnik, po krvi i po osjećanju odličan talijanski rodoljub, složno odbi ponudjenu mu na novu upravu društva. Odbor taj, napose njegov predsjednik gosp. Venier, uvidio je bez dvojbe, kako se njemu i kao predsjedniku i kao članu saborske većine izriče u poprmljenoj resoluciji nepouzdanica, pak se ne

htjede prihvatiti na novo koli teško toli nezahvalne sloge predsjednika. Nu morao je biti stalno i drugi — važniji — razlog, koj je sklonuo g. Veniera, da se ne lati više predsjedništva političkoga društva.

Dr. Venier, muž najčišćije talijanske boje, značajan i bistar, uvidio je odmah neizvedivost do skrajnosti moralne resolucije. On bi bio bez dvojbe prvi potpisao u teoriji točku po točku prihvaćenog programa, ali šta mu to hasni, kad je znao, da se od svih tih krasnih točaka i zvučnih fraza nadade nijedna praktično izvesti. On znao vrlo dobro, da neima sadašnja saborska većina, niti će imati ikoja druga buduća moći ni sredstva, a da bi ona mogla za braniti zastupnikom hrvatskog i slovenskog pučanstva Istre govoriti, interparirati ili predlagati u saboru u njihovom jeziku. On je uvidio naime, da je taj zaključak skupštine neizvediv, smještan i nedostojan trieznih i ozbiljnih ljudi. Takav zaključak i kad bi bio prihvaćen od talijanske većine u saboru, ostao bi mrtvo slovo, jer je protuzakonit, nenaravan, izvediv jedino grubim, materijalnim nasiljem. Toga pako g. Venier kao muž ozbiljan i triezan neće, a kao slobodouman niti nemože htjeti.

Usljed odlučnog odpora odstupajućeg odbora, nedodje na skupštini do novog izbora odbora, te bi u silnom komešanju prihvaćeno predlog, da se odroči novi izbor do buduće izvanredne skupštine.

DOPISI.

Iz Volosko-Opatija. Malo o kojim obćinskim izborima u Istri pisalo se toliko, koliko o Volosko-Opatijskim. Evo već skoro podpunu drugu godinu čekamo, da se obćinska uprava promieni; već skoro pred dvije godine imali su biti novi obćinski izbori, imala se promieniti obćinska uprava,

ali svedjer još gospodari stara, sa na čelu joj dičinim „Magnificom“, koji svo skoro trideset godina u obćinu životari. Pa ne endimo se, da je topu tako — tá u Istri smo!

Lanjske godine u oktobru bili su doduše obćinski izbori, ali radi grđih nezakonitosti protivničke izborne komisije, budu isti od namjestništva u novembru iste godine uništeni a ujedno bude „Magnificom“ naloženo, da se imadu ponovni izbori ovršiti u roku od 3 mjeseca. Ali briga „njega“ za naloge namjestništva! On zavlauče sa izborima jerbo mu to tračun meće a njegovoj je družbi zatezanje po volji, jerbo moraju čekati do jeseni, da se njezini saveznici, opatijski Niemci natrag povrate, pa da može s njima složno nu domaće juristi. A namjestništvo sa svojim nalogom, a kotarsko glavarstvo? — S naše ju pako strane pogriješeno, što se nije nitko do sada u toliko pobrinuo, da stvar pospjesi, ne kod namjestništva, ne kod kotarske oblasti, već gdje drugdje. — Sta se čeka, valjda, da dični naš trgoveci s vinom odputuju, pa da se dogodi košto i lanjske godine? Zašto ta ravnodušnost ili malodušnost?

Nu da predjemo malko u protivnički tabor, pak da vidimo, koji su to ljudi, koji zastupaju talijansku stranku, te koji sva moguća sredstva upotrebljavaju samo da svoju vlast produže? Zar su to možda muzevi za Volosko-Opatiju zaslužni? Ni-pošto! Eno ti njihovog tajnog vodje, koji nije nikada bio na jednoj obćinskoj sjednici, te koji nije nikada žrtvovao ni pare ni za crkvu, ni za školu, ni za puteve, ni u obće za ništa. Možda si upisuje u zaslugu to, što je pred par godina pomogao spasiti „nekoga“ od buturnice, a slavnu družbu od sramote? Da, on imade zaslugu, ali ne za obćinu, već za onoga, komu je spasio slobodu, čast, sve. . . On je učinio za obćinu toliko, da su svi putevi, koji vode do njegovih kuća liepo rasvetljeni i uređjeni, dočim si po drugim može čovjek lalko vrat slomit. Nadalje, jesu li ta gospoda možda dala niti prebjene pare za novu cestu duž more na Voloskom? Ne možda da su bili dužni dati, ali oni se hvale, da su za Volosko učinili sve, a kad treba u kakvu dobrotvornu svrhu potrošiti kakvu fortunu, nedaju ništa. To su vam ti „benefactori del paese“! A medju njihovimi sledbenici imade i takovih, koji bi — kako sami vele — za pol cigare tri duše prodali.

PODLISTAK.

Na uzburkanom moru.

Istiniti događaj. (Pisao Emin). (Nastavak.)

— Lešti! viknuh s kasara, kad se na vlastite oči uvjerih, da je na brodu sve u potpunom reatu. — Lešti, šior, odazove se vojska, skupljena na pramcu okolo „argana“. — Vira ankora i zapovik ih. — Vira! oglase se mornari, i stadoše se kretati oko stroja, što je imado da digne kotvu uronjenu u morskog dubini. Prilično dugo vremena bila je vojska zakućljena tim vremenom i mnogo ju je truda stajalo, dok se kotva pojavila na površju morskome. Teda negda, okolo četiri sata poslije podna naša je „Zajednica“ tjerana slabim čulom na sva jedra, plovila smjerkom na zapad prema tiesnu, što dieli otok Cerigo od glavine St. Angeja, ostavljajući iza sebe Santorin, kojeg joj istoni negdje u noći nestalo s vidika. Drugi dan iza našeg odlazka, u poneđjeljak, vjeter se ne bijaše nimulo promienio. Jošte uvijek bijahu razapeta sva jedra, ali utaman sve, kad neima vjetra, da ti plovitbu pospjesi. Tako potrvaja čitav dan i čitavu noć: Vjetera malo, more ponešto nagrešpano, a nebo vedro, da puče.

U utornik u jutro dne 27. veljače mogli smo biti od Santorina ođaljeni kakvih 50 milja.

Da budem iskron, izjaviti mi je, da da mi je u tom od drevna davnine znamenitom i čuvenom Arhipelagu pri duši bilo veoma tiesno. Vječan na nepreglednu oceansku pučinu, na njeno neizmerno obzorje, nad kojem se u svem svojem veličanstvu podiglo velebai nebeski svod, ne mogah nikako, da se snađim tuj, u tim mnogih alkakih, med tolikim grebernekaj bih, kanalima, med tolikim grebernjem, na koje je valjalo dobro paziti, da ti ne raztrieskaju br! Pravo, odvazno, mornarsko srce razmaznat će se istom na lazurnim valovima silnog, nepreglednog čecana: ondje će čuti i osjećati, što je samo mornaru dano, da čuti, da osjeća. Pomorac uživa tek onda, kad mu brod velikom brzinom hrih, kad se može danutiče s nepomirljivim svojim protivnikom — s brodom na paru. . . A ovako? . . . Sretnu si, ako na sat presučeš dvie do tri milje. A što je sve to? . . . Izim toga pomorac, komu na sjeveru leži povjereni mu brod, nema mira, dok se ne riesi takih prijedjela, gdje mu opusnost svaki čas prieti, a obće je poznato, da je onaj dio mora, što se proteže grčkom kontinutu na jugu, od pamitivleka pravo legio užasnih uluja i orkana, koji te iznebušce napadnu, i izkale na te sav svoj jar, prije nego li si se od te nenadane navale ni sabrati

mogao. Najviše s toga bijaše mi ona sporoćna „Zajednica“ nepoćudna, sporost, koja bi joj bila mogla kobnom postati.

Ja u mislim, a pogled mi i nehoto zape tamo nekud na sjeveru, gdje se u velikoj daljini pomaljšao nad obzorje nekakl crni oblak. Dok ga promatrah, začuh iza sebe božmann, gdje veli: — Šior, bit će kiše! — Ne dao Bog gorega, odvrunh, i sidjoh u komoru, da pogledom na tlakomjer koji se medjutim još uvijek visoko držao. Nu uza sve to, onaj mi oblak nije dao mira, to više, što sam dobro znao, da se u onim predjelima ne valja urlek oslanjati na tlakomjer. — Znam ja te oblake, te predteče oluje, rekoh u sebi, dok sam oči povlačio po kurti Arhipelaga, što je ležna na stolu. — Bit će nepogode, oglašie se moj suviastnik, koji je u taj čas silazio u komoru. Što vam se čini, šior socio? — I ja sam toga umienja. Onaj oblak ne sluti na dobro. Da izbjegnemo kakvomu neugodnom zasukoćanju, dat ćemo za dobe pozatvratiti jedra. — U istinu, čovjek nije u ovin predjelima nikada odvlika oprezan, primijeti moj nar, dok sam se penjao na palubu, da izladem nuđne zapoviedi. Kad ja na palubu, a to se na brod izduši silovita rafika vjetera, što je dolazila sa sjeverne strane. Jedra nose, nadmlju

se, misliš razniet će ih, a jurbureti se uvijaju kd trstike.

— Sera kontra! viknuh na sav glas. — Kontra, fute šior! Nu čim sam okom povlačio po obzortju, i opazio, kako se u ovo kratko vrijeme bilo malno sasvim promienilo, dadoh zavrtviti i papajffe. Nebom su naglo prelitali crni oblaci i kupili se nad nami u ogromne tmasto gomile. Vjeter je sve više jaćao, a pod njegovim je nistikom i more sve to više mienjalo svoje lice. Za prvimi udarci vjetera siliedili i prvi udarci mora, koji se užasnim šumom lomili o bok „Zajednice“. U jeaućed uzbiesni vjeter jače, a more uzkipi tako silno, da se na daleko nije ništa vidjelo od silne pjene, što se visoko u zrak vrtjalo. Do sada bila su pozatvarena sva onujja jedra, nu videći, kako se brod pod nistikom vjetera uvija i sagiblje, tako da mu je silna vjetera pričila opasnosću, da ga zaduši, naredih okolo četiri sata poslije podne, da se pozatvore gornja gabije trevi, randa i flaki, tako da je brod sada jedrijo na same donje gabije i na trinkatinu. Vjeter je sve više jaćao. Iznebušce dogodi se, ko da se nebo protomilo, te o silan pljusak na nas spusti. Sad su i udarci mora ućestali. (Dalje sledi.)

A te osobe vode u Voloskom glavnu rječ — bar na ulici. Zar da ih i mi stoboliti i neodvisni Vološćaci i Opatički slijedimo? Nikada! A kako je izgledalo u občinskom uredu, dok nije došla hrvatska opozicija u občinsko zastupstvo? Nevažljivo je ali je ipak istinito! — Tu vam nije bilo protokola, niti dnevnika, niti blagajničkih knjige, niti blagajna, niti stolica ili drugog potrebitog posoljia. U takvom uredu bilo vam je „Magnifico“ blagajnik, tajnik, občinski pisar, pandur i obće sve. Kad se vodji svijetlo, sazvalo bi se občinsku sjednicu, ali obćno samo dva ili tri puta na godinu. Njekoliko občinskih zastupnika bi došlo na sjednicu, te se tu porazgovorilo o ribama, o smokvama, o „stradi“, te kad je s takvim razgovorom bio dneveni red iscrpljen, tad bi se načelnik dignuo, pročitao prijedne sastavljeni protokol, pitao prisutne, dali se svi s istim slažu, na što bi oni naravski kimnuli glavom: si, si. I tako bi sjednica svršila. Računa se nije polagalo, a proracune se uvijek bez ikakvoga razgovora prihvaćalo. Otkad je pažo hrvatska manjina došla u zastupstvo nabavile su se uredovne knjige, imenovao se blagajnik i tajnik, kupila se blagajna, uredilo posoljje itd. Dočim su se prije klata govoda u mjestu, izpostavila je hrvatska manjina, da je obćina uz nepovoljnije uvjete dobila zajam pa sagradila klaucauz izvan mjesta. Tako imade obćina krasnu klaucauz, na koju ništa ne troši, niti plaća kamate na zajam, a de nekoliko de godina pasti pod občinski režim, pa de tako obćina imati nekoliko hiljada godišnjeg dohotka više. Putevi su u Voloskom-Opatički lepo uredjeni, a to sve zaslugom hrvatske opozicije.

Još bi se dalo koješta nabrojiti, ali i tako se bojim, da sam zlorabio Vašu i cijenjenih čitatelja strpljivost. Malo ih imade još, koji ne uvidjaju, da se občinska uprava nemože nadalje povjeriti onakvim ljudem, kakvi su naši takozvani talijani. Ovom malenom crtom lijedoh stvar vjerni prikazati. Svi plaćamo obćini namete, pa hoćemo, da se s našim novcem upravja kako Bog zapovjeda, a ne kako „ne koji“ hoće. Zato se nadamo, da kod budućih občinskih izbora neće svjestini i posteni izbornici obćine Volosko-Opatičke podupirati mušice naših šarenjaka, radi kojih su bili i lanjski izbori uništeni. Nadamo se nadalje, da će pravi Vološćaci i Opatički glasovati za domaće ljude i da će domaćoj manjini izvostiti podpunu pobjedu. U to ime: živili čestiti i pravi Vološćaci i Opatički!

Vjeruj dušo.

Da si kano zora krasna
Kano angjo, dušo, mila,
Još ti nebi, moje zlato,
Moga srca predobila!

Ti se smješiš, pa mi veliš
Ako ti je srce vrude,
Ako mlad te piamen pali
To je, momće, nemoguće.

Vjeruj dušo, vjeruj dievo,
Da si sama nebesnica,
Ja te nebi niti gledao
Ako nisi Hrvatica!

R. Katalinić Joretov.

Franina i Jurina

Fr. Nut stierno, ki ono buđi na brigu?
Jur. Ono ti je Lovrić — jidi se kuntra onim, ki su ga v janu vargli; dva puta je hodil v Lošin, ma mu Padrina ni pomogal.
Fr. Ma mi je drogo — a nut mi povij, deš su ono latile niku večer, kad su kantale, Onćidno i nibež kopo carlena kaloceta, ka nezno nanke kako se kruh taljionski zove?
Fr. Al se bile loeno bakalora, pok su in ga naše vrđine Hrvaticke nosile, noka ga požeru.
Fr. Ka evala in, — kad bi vavik bronilo svoju patriju i svoj joxik, biš vidil,

ko bi se ripari i kapulari krocnoc nagđil, Živilo Hrvatio! —
Jur. Živilo! altro kd, da de se „dobro jutro“ zatarit — nikad dok bude Suska; nego de so, ako Bog do, „bujo li“ (bun jorni) rasut.
Fr. Juro si pežā na kanfanarskoj pozu ovo sono?
Jur. Od kada imaju Kanfanarci pozu, ko ne šjor Mingin?
Fr. Oa si biš šlip, kad si pašā po kanfanarskoj placi, da je nisi vidil.
Fr. Valjda ponašā na onu pozu va botige, na kojoj požu napolitanske mankarune i rovinjake bigulone.
Fr. Nego de, jor Kanfanarci de imati komaracku pozu onda, kad se budu Morgaoci vozili po novoj oesti u Kanfanar.
Jur. A kad de biti to?
Fr. Pitaj puljeskega Martinića i njegovoga kanfanarskega oalića.
Jur. Nimate li vi Baderčani bliže medika, da se hodite valjo do Pule lići?
Fr. Imamo hvala Bogu va Pazino i dobrim, ma da deš, navadni smo jur od odavna na našega starega medika, najbrže se on bolje intendi va naše bolosti.
Jur. Ma da neznaš, da je samo mediku dopuščeno lići; a da bi jedan naš noličnik to činil, kada bi ga bili jur taljanski mediki tužili, a njihovi folji bi ga na križ stavili, pak najzad de to niš na košta?
Fr. Malu stvar, kakov darid, — kokoš, jaja — kakovu špaleticu, to de imamo doma.
Jur. A put i drugo, ki vam plati; ala vidiz, da ste spređa i zada zapuščeni.

Različite vijesti.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri. Od 15. jula primio je tajnik dr. Stanger nadalje: Povjerenik Anton Rogoš, dekan u Hruščići sakupio for 14 u ime članarine za godinu 1894. od sljedeće gospode: Dubrović Franjo, notar u Podgradu, Slavoj Jenko, župan, dr. Sebosta Josip, ličnik, Buco Karol, činovnik, Primožič Matoj, Stemberger Anton, kapelan, gđica Marić Marija, Požar Anton, kapelan u Pregariju, Šifer Ivan, Hruščica, Makarović, učitelj u Jelšanah, Počivalnic Ign., kapelan u Brezovici, Rogoš Anton, dekan u Hruščići svaki po 1 for. — Banka Trik-dog u Škrbići-Opatiji for. 3-36. — Za cigaretu sa hrvatskom krunom nabrala gđica Minka Mavrić u Podgradu for. 1-10. — Anton Šterk šilje iz Rieke for. 7 mjesto vijenca na grob pok. Nadala Tomićića. — Šime Kvirin Kozulić, Mali Lošin šilje for. 9-50, sakupljenih od raznih prinosnika. — Ante Volarić iz Rieke šilje for. 7, sakupljenih u veselom društvu u kući trgovca Marka Burčića. — V. Knobloch, Našice šilje for. 22-20, sakupljenih u krugu prijatelja u Našicah. — Anton Fučić, povjerenik u Puntu šilje for. 85-50. — Rikard Katalinić Joretov iz Zadra šilje for. 248-01. Od ove svote sakupio pošiljaš sam for. 84-90, a ostalo unio je putem „Narodnoga Lista“. Uplatilo Juraj Biankini, Zadar XII. obrok for. 6; R. Katalinić Joretov for. 1 za erpanj; ostalo su darovi (imena darovatelja bila su priobćena u „Narodnom Listu“). — Veleč. g. Mijo Laginja, župnik vepri-naški izručio for. 7, sabranih u ime dara od sljedeće gg.: Ruman Leopold, Ivan Bačić otao, Ivan Bačić sin, Anton Ikrka svi iz Poljanah svaki po for. 1, Mate Blagar for. 1 i Mijo Laginja for. 2, oba iz Vepričina. — Povjerenica gospođa Fanny Stanger u Voloskom sakupila 38 kruna, darovanih od sljedeće gg.: Andro Stanger 8 kr., Giscomatta Stanger 2 kr., Ivanka Ličnan 2 kr., Folico Stanger 4 kr., Karlo Jurković 1 kr., Blečić „Ploščak 2 kr., Antonija pl. Mārthal 2 kr., V. Z. 4 kr., V. Stercoj 2 kr., Johan Silbitzer 2 kr., Miho Laginja 1 kr., Innocent Stanger 2 kr., Kundić 1 kr., S. Vladisković 2 kr., M. Kovačić 2 kr., Ante Tomasić 1 kr. — Prof. Spinić for. 9, sakupljenih među prijatelji dno 2 kolovoza 1894 kod velod. gosp. župnika Maksa Marčića u Kostromi. — Josip Gračić, župnik u Bormu pošilja for. 3-20, sabranih od gg.: Anton Berčić, župnik u Kranjskoj for. 1, Golub Mate, pošjednik u Bormu for. 2, noimenovani 20 novč.

Od posljednje objave došli su na odbornika g. dra. Laginja sljedeći prinosi: G. Gustav Modrušan, likarnik u Karlovcu platio je 80 for. i tim dopunio utemeljitelju svotu. — G. Milan Kerdić, urednik „Posavske Hrvatske“ u Brodu na Savi poslao je 12 for., sakupljenih kao prihod zabave omladine u Sibinju kraj Broda 6.

agusta 1894. sa igrom „Zatočeni žonik“.
— Diato Ljudovit Kušar u Puli dalo je 1 krunu molbam, noka mu se čim prije pripravi zabaviste.
U Puli ustanovila se je podružnica za sada mužka.
Našom uredništvu pripisalo: Gosp. Fr. Brčić for. 9-30, sabranih u veselom dječkom društvu kod g. F. Šepića u Rukavu i kod Mihotiće, od kojih darovao po 1 forint gđico Jolisa Šepić i Ivka Spinić, a ostalo drugovi. Živila mladoš! — Gosp. H. Majar iz Borma šilje 2 for. Dr. Pero Magdić iz Varaždina poslao je 4 for., koju svotu sakupilo je malo društvo uz žuru želju, da nam društvo priurade na diku hrv. domovino a i spas našo istarske braće. — Gosp. Jakov Smak u Puli 1 for. — Gosp. Don Jero Gjik sakupio u veselom društvu u kući g. Vioka I. Skarpe, župnika kod Šibenika 5 for. — Gosp. Ljudovit Vukolić u Senju sakupio dne 15. agusta na zboru Majko Božje na Krasnom u prijateljskom krugu 8 for. 60 novč, živili!
Rodjendan Njeg. Vel. cesara i kralja Frana Josipa I. U subotu dne 18. t. mj. proslavili su svi narodi Austro-Ugarske rodjendan našeg projasnog vladara. Ovaj u Trstu poslao su u predvečer u obhodu po glavnih ulohah grada sva patriotska društva sa veteranskom glazbom na čelu do namjestničke palaše. Sa Lloydovih parobroda palili su umjetne vatre i bacali sjajne prskavice. — U subotu bijaše u stolnoj orkvi sv. Justa svečana sv. misa sa „Tobe Boga hvalimo“. Sv. misu pjevao je presvj. g. biskup Andrija Šterk, a prisustvovalo ojoj sve poglavice crkvenih, civilnih i vojničkih oblasti. I naš hrvatski narod dao je u svih pokrajnih oćuka čestvu podaničko ljubavi i zaljubljenosti bogoslužbom, raznim svečanostima i vrdom molitvom na Sveci-njega, da nam poživi projasnoga cesara i kralja do skrajne medjo ljudskog života na radost i sreću svih naroda dravno naše države. Tim molitvom pridružujemo se i mi žinom željom: Bog nam poživio vitežkog vladara Njeg. Volodanost cesara i kralja Frana Josipa I.
Imenovanja i premještenja. Kako se glasa, imenovan je definitivno kotarski kapetanom g. dr. Anton Hochegger, to ostaje i nadalje kod namjestništva upraviteljem prvoga oćela; nadalje imenovan je po istoj vijesti kotarski kapetan u Kopru gosp. Schaffenhauer savjetnikom i upraviteljem kotarskog kapetanata u Po-reču, te de kao takav zastupati vladu na zemaljskom saboru; g. F. vitez Schwarz dolazi iz Pazina k namjestništvu u Trst. U Pazin ide kao upravitelj kotarskoga kapetanata namjestnički tajnik gosp. Ivan Sorli, a u Kopru upravljati će onim kotarom tamošnji namjestnički tajnik g. Perinello.
† Vladislav Velič. „Hrvatska“ dne 16. tekudega primila je iz Varaždina brojavnu vijest, da je onaj dan onđe umro hrvatski književnik i pjesnik Vladislav Velič. Tužna ova vijest bolno de se dojaviti svakoga, koji je pokojnika poznavao. Sa Vladislavom Veličem, koji je upravo ljetos stupio u sedamdesetu godinu, pada u grob jedan od najstarijih naših književnika. Javio se je kao pjesnik poslie god. 1848., što je sve do svoje smrti radio. Za hrvatske u Varaždiniu, gdje je ako se ne varamo, punih 40 godina prebivao, stekao si je napose zaslugu. U politiku nije aktivno uticao, živio je u obćo skrumno, te je kraj svoje blaga srca uživao svadije štovanje. Pokojnik, koji isa sebo ostavlja udovu i više djece, bio je rodom iz obćine Nina u Dalmaciji. Vjodni mu pokoj!
Biskup Šterk. Noimenovani kreći biskup presv. g. Andrija Šterk odputovao je u utork dno 21. t. mj. iz Trsta južnom željeznicom put našo krasno Liburajo. Zauzaviti de sa nekoliko dana u Voloskom kotaru, da posjeti i pozdravi rodbinu, znance i prijatelje u najmilijom mu dielu naše Istre, pak de pod konac čedna — ako smo dobro obavješđeni — parobrodom u Krk, da zasjedno dravno stohou svojih glasovitih predćastnikah blagopokojnih Eoretov, Vitezića itd. itd. Na polazku iz ovog grada pozdravljamo ovim presvj. g. biskupa, žodni mu srotan put i srotan život u novoj biskupiji, koja je izrušena r'govogj pastvi i kojoj nek moć uspješno upravlja do najveće starost Boga na slavu, sobi i narodu na korist i spas!
Za pošćenjaka Ivana Črnjo u sabrao g. Frano Brčić, abiturijent na Rokovo u Voloskom u veselom dječkom društvu for. 2-50. — Gg. Fran Plego, načelnik, Anton Plego-Tonić i Niko Matojić, svi iz Buzeta, i to dva dvojica svaki po 2 kruna, a potonji 1 kr. — Gosp. Jakov Smak u Puli darovao 1 for.
Za „Bratovščinu hrv. ljudi u Istri“ darovao je g. Jakov Smak u Puli 1 for.

Obćinski izbori u Dekanah. Dne 20. t. mj. započeli su u ovoj čisto slovenskoj obćini izbori za novo obćinsko zastupstvo. I tuj se bore dvje stranke, ali obje više manje slovenske, jer Talijana u obćini niti neimade. Bolji, uvidjavniji i neodvisniji rodoljubi ustali su proti došadšnjoj upravi, napose proti načelniku, koji da lešo upravlja obćinom i da je previše vezan na koparske talijanaše.
Koliko nam je do danas poznata, podielaše si obje stranke broj zastupnika, biranila u III., dakle u najsiromanijem tielu, koje je biralo dne 20. i 21. t. mj. i u kojem imade sadašnjil načelnik glavno uporište, jučer je biralo II. tielo, a danas birao I. Konacni uspjeh priobćiti ćemo svakako u budućem broju.
Veselica „Delavskoga podpornoga društva“ u Trstu izpala je prošle nedjelje vrlo krasno. U jutro podjoko mnogobrojni članovi pod zastavom i glashom na čelu u crkvi sv. Antona novoga, kojh bijaše dubok puna i gdje bijaše odjevana sv. misa. Nakon sv. mise vratila se nepregledna povorka članova istim redom u društvo, gdje bijaše zastava polranjena. Poslie podne, premda je nevrieme spoćetka grozilo, razvedrilo se pod večer, te sa je moglo izvršiti sav bogati program veseliče uz muzičku obćinu i prijatelja.
Obznanje. Na zadnjoj stranici donaćamo „obznanje“ ob otvorenju delavske škole i pripravnice u Kastvu, našto upozorujemo naše cenjene čitatelje, preporučujući im sto toplije, da bi sposobne i marljive mladice iz svih krajeva Istre poslali u spomenutu školu u Kastvu, koje su nam toll korisne i potrebite.
Iz Sovinjaka (obćina Buzet) javljaju nam, da su tamošnji rodoljubi odposlali c. kr. namjestništvu u Trstu dovoljno podpisane prijavu za ustrojjenje podružnice družbe sv. Cirila i Metoda u Istri.
Živili Sovinjci i našil naslednika i u najsiromanijem selu naše mile Istre.
Obćinski izbori u Puli. Iz taljanskih listova doznajemo, da se vrše ovaj par obćinski izbori u Puli. Rač bi, da se bore za vlast dvje taljanske stranke umjerena tobož i radikalna, a u istinu radikalna u taljanskom smislu obje. Uz prvu stojć čimovnici c. kr. mornarice, pak de valjda i pobjediti. Kandidat za načelnništvo ove stranke jest bivši načelnik, zemaljski i državni zastupnik g. Rizzi, taj mladi vodja tobožnje umjerena stranke u Puli, dočim se je u zadnjem zasjedanju istarskoga sabora i na skupštini političkoga taljanskoga društva mjeseca junja predstavio i on u svoj svojoj radikalnoj gotinji kad se je raćio o tom, da napadne Hrvate i da im zanieče njihova prava. Nemozemo dakle od manje a da nećestitamo mornarici na toll sretnom izboru i podupiraju tako umjerena i pravedna kandidata!
Hrvatska stranka nesudjeluje kod izbora, jer nemože imati nade na uspjeh, dok se puljska okolica bolje neorganizira i dok mornarica neprestane podupirati skrajnje taljanske življe, koji su isto tako pogibeljni državu kao što i nam.
Nova podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Istri. Iz Borma (obćina Pazin) javlja nam prijatelj, da su tamošnji rodoljubi poslali na namjestništvo prijavu za ustrojjenje podružnice našo plemenite družbe sv. Cirila i Metoda.
Dočim podbudujemo sva naša mjesta i sola na takav rodoljubni čin, upozorujemo sve i svakoga na vijest, što no ju donaćamo u ovom broju na drugom mjestu pod naslovom „Družba sv. Cirila i Metoda za Istru“.
Abiturijentska zabava. Hrvatski i slovenski dječci iz Istre priredili su dne 19. t. mj. zabavu u „Narodnom Domu“ u Kastvu, koje čiat prihod namiznili su školskoj zudravi sv. Cirila i Metoda u Istri. Već u tih rećih je mnogo privlašiva. Zabavu priredjaju dječci: valja ih vidjeti, valja ih slušati, poduprijeti u njihovu poduzetju, dođi u oim vedom broju. Čist prinos namiznjaju toll potrebitoj i korisnoj družbi sv. Cirila i Metoda: upravo se je dođuzno, da se dođje. Dođaj k tomu liop raspored, pa eto dovoljno uzroka, da počinje pod krov „Narodnoga Doma“, pod kojim su se već par dana etionli naši dječci, naša nada. I došlo je upravo mnogo ljudi. Nećemo, da li je ikada bilo toliko gospodja i gospodjica, kao ovaj put. Zaokupile su sve stolice i veći diu prostora u dvorani, tako da su se mužki morali škakati na dnu dvorane i na dvjeh vratih. I ovaj put se je općdilo, kol bi potrebita bila voda dvorane. I ovaj put — no mogu ni to prećutjati — općdilo se je medju damami prilidan broj malenih, kojim nebi smjelo mjesta biti u takovih zgodah. Bilo bi na korist malenih, kad bi bili ondje, gdje bi u ono doba morali biti, a bilo b

Narodno gospodarstvo.

Deset pravila za muzej. Ako ćemo da nam krava dobro doji hoće se ne sa- mo, da ju dobro hranimo, da ju dobro nježujemo, i da je po pascimati dobra do- jilja, ali hoće se i umjerna pri muzeju. Izkusni marvogojitelji drže se sljedećih glavnih pravila pri muzeju:

1. Muziti valja brzo; čim se brzo iz- muze dobije se više mlička i mličko je mastojno.

2. Kravu, ovu ili valja posve izmu- sti jer najzadnje mličko, koje se muze, jeste najmastnije, i jer ako ostane mlička u vimenu, ono može da proizvede zapalu vimena, a uvijek djeluje štetno na dojnost, da pače pri opetovanom zanemarivanju može krava sasvim presušiti.

3. Svaki dan valja u isti sat muziti, i valja se ustanovljenog sata točno držati, inače postanu krave nemirne i puštaju, da mličko samo toči.

4. Muziti valja na križ, t. j. dok se muze desna prednja sisa, muze se isto- dobnu zaobja lijeva sisa i obratno. Ovakvo- vim muzejem draži se više podjednako, pa ljevo izlučuju mnogo više mlička. Najviše mlička izlučuje se sa muzeja, jer i u velikom vimenu jedva može stati 3 do 4 litra mlička.

5. Mora se muziti rukam, podnipošto strojavi, pa da su i najtoplije prepo- ručeni.

6. Nevalja muziti samiz prstim (ka- šiput i palac), nego ceolom rukom, jer se na taj način oteže muzeje i prouzrokuju bolih životinja. Muzeju se obavlja ova- ranjom i zatvaranjem ruke, pri čem istim sise, stisne se rukom i komad vimena. Na taj način usljed pritiska mlička, otvara se mlička sisa i pušta dosti mlička na polje, bez da to i najmanje smeta životinji.

7. Mlado se krave ne daju lako iz- muziti, ali čim su oporije valja a njima blaže postupati. Ako su nemirne pomaže ako im se rep gori priveže, ili im se sa muzeja drži podignuta jedna od prednjih nogu. Tući se nesmjedu poništiti, jer se onda preplaše, a to upliva na dojnost.

8. Čistoća jest prvi uvjet dobre njege, a dobro, zdravo i trajno mličko, to trajno maslo dobiva se samo onda, ako se pazi na veliku čistoću.

9. Dali se ima muziti 2 ili 3 puta na dan to zavisi od mjestnih gospodarstvenih odnošaja. Mlade dojilje valja češće muziti, da se mliče ne žijezde priviknu izlučivanju mlička.

10. Za muzeja mora vladati pod- puni mir u štaji, jer ako se krave uznemire ne davaju dosti mlička. L. M.

Listnica uredništva.

Gosp. V. O. u R. Vaše pismo poslamo predsjedniku gospodarske zadruge u K., sa preporukom, da Vas želja uraziti izvoti. Prijateljski odzdrav!

Gosp. M. Z. u O. Ono je tiskarska po- gricika; stiglo u redu. Živili!

Obznana.

Upisivanje u c. k. pripravnicu za učiteljstva u Kastvu obaviti će se 15. i 16. septembra o. g. Primaju se učenici, koji su povoljnim uspjehom dovršili pučku školu i navršili 14. godinu svoje dobi. Prijaviti može se i pismeno; tko se prijavi ka- snije označenoga vremena, neće biti primljen. Marljivo uče- nici dobe državnu podporu i do šestmje- sečno oproštenje, ako im toliko primanj- kuje do zakone dobe.

Ravnateljstvo c. k. pripravnice
U KASTVU, 22. agusta 1894.

Ivan Bunc,
ravnajući učitelj.

Obznana.

Obuka na delavskoj školi u Kastvu započima dne 17. septembra. Upi- sivanje biti će dne 15. i 16. septembra. Neka se svatko prijavi na dobu, jer se poslje rečenoga roka više nikoga u školu primiti neće.

Ravnateljstvo delavske škole
U KASTVU, dne 22. agusta 1894.

M. Šepić,
ravnajući učitelj.

Radionica umjetnih ognjeva K. ZOBEC & C. u Trstu

ulica Rossetti broj 121 (Camp. Morpurgo)
preporuča se glavnom obdaru i slav. družbam za raznovrsno naručje, spadajuće u protuhraničku struku, kao rakote, bengalo i druge umjetne ognje. Glasiti slovenski na zahtjev franco.

Odgovorni urednik Mato Mandić.

Oglas.

U nedjelju dne 26. t. mj. na 5 ura poslje podne urećena je izvarodna glavna skupština podpisanoga društva u prostorijah „Narodnoga Doma“ u Kastvu.

Dnevni red:

1. Vjeđanje o razpustu društva.
  2. Možebitni predlozi.
- Najljudnije umoljiva se svu gg. iz- vršujuće i podupirajuće članove društva, da u što većem broju pristupe ka skup- štini, gdje će im se na tanko sa strane upravljajućeg odbora razložiti uzroke i razloga razpusta.

Dobrovoljno vatrogasno društvo.

Kastav, 18. agusta 1894.

Tajnik: Nadzopovjednik:
V. Rubeša. Fr. Kleinmayer.

10.000

Krasnih hlaća iz kamgarna za gospodu mora se na brzu ruku razprodati radi prošle voć salona, to se jih usljed toga ođaje za noćuvan'ju po ctenu

od forinti 1-80

komad (za tucet for 19--). To izvratno izradjeno hlaća za gospodu jesu od najboljeg končanog kamgarna u najnovijih i najljepših svjetlih i tamnih primjerah svako volično to čvrsto i dugotrajno; ciena je pako tako nizka, da sa istom nije niti radnja plaćona. Raspodije se uz gotov novac ili sa pozecom kroz komitajsku placarnu Apfel, Beč, Z., Fleischmarkt 6/42. Kao mjora noka se kod naručbah naznači dužina koraka i objam truba.

FILIJALKA

C. Kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda
za trgovino i obrt u Trstu.

Novci za plaćila.

V vrada, papirnih na 4-dnovni odkaz 2 1/2%	V napoleonih na 80-dnovni odkaz 2 1/2%
8- " " " 3 1/2%	8-mesečni " 2 1/2%
30- " " " 5%	6- " " " 8- " " "

Za pienu, katera se morajo izplaćati v sedenih bankovnih avstr. valji, stopio nove obrstno takoe v krepot s danem 4. febrvarja, 8. febr- varja in odnosno 2. marca t. l. po dotičnih ob javah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirnih 2%, na vasko svoto.
V napoleonih: broj obrstni.

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Roko kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradoo, Hermannstadt, Inooost, Celovoc, Ljubiana, Linz, Olomou, Reichenberg, Saaz in Solnograd, — broz troškova.

Kupnja in prodaja

vrednosnih, diviz, kakor tudi vnoćenje kuponov 24-22 pri odbitku 1% provizijo.

Predujmi.

Brojemajo se vankovrstna vplaćila pod ugodnimi pogodi.
Na jamčevno listine pogodi po dogovoru. Z odprtem kreditu v Londonu ali Parizu, Bar- linau ali v drugih mestih — provizija po po- godbi.

Vložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednosnih papirih, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovi list. — po pogodi.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnovnom kursu.

Trst, 31. janvarja 1894. 2-24

Štrecalke i sumpornjače za trte inžinira Zivica.

milini i stiskalnice za vino, sisaljke ili pupape za svaku porabu, cievi svake vrsti i pipe, motori (stroji za gonjenje drugih strojeva) na paru i sa petrolejem, te svakovrstne druge strojeve i sve potre- boće za iste

dobiva se uvijek u skladištu tvrđke
Schivitz & Comp.
(Živic i drug.)
Via Zonta broj 5 u Trstu.

Sponumote štrecalke razložiti su na svaku poštu austro-ugarske monarhije franco, komad po 10 for

DOMINIK LUSIN

u Kopru

preporuča voliko avroje nakladiće rano- vrstnog liosa, kano: gređa, dasaka, murala, duga, te takodjer opeka, vapna, pleska itd. Naručba izvršava tačno i po najnižoj ceni. 24-10

Raki!

Jambeni, skatući, Zivi, dnavno svježi ulovljeni, raspodijela se ih u košarici sa pošarskim pou- zecom presto od carine:

40 kom. raka najvećih for. 4-60
60 " " velikih " 3-70
100 " " za juhu " 2-90

T. SILBER

u Stanislavi broj 40
(Stanislau, Oesterreich.)

Pomada „Phönix“

na zdravstvenoj izložbi u Stuttgartu god. 1890. diktovana jest usljed lećničkih izrida i kroz slušaju zahvalica priznato jedino postojće u latinu realno i neškod- ljivo sredstvo, kojim se kod gospodja i go- spodu puna i bujna kosa postizava te izpadanje vlasi i drugo odstranjuje. Uporabljivanjem iste pom- ade postizavaju još easna mladi gospodlđi čvrsta brkova. Jamči se za uspjeha i neškodljivost Kautijca 80 novc., sa poštom (dovozcom ili uz gotov novac) 90 novčića.

K. HOPPE, Beč, XIV.,
Hütteldorferstrasse 81.

Odlikovana ljekarna PRENDINI

Trst — Palazzo Modello, telefon 334 — Trst.

Pastilje (sladčice) iz katrama

Izvrstno djelujuće sred- stvo proti slaboci prsju želuca akutnim i kronič- kim bronkitam. začetkom sušice, plućnom kataru i mješuru, dhanju, kašlju nervoznom i hripavcu. Iz- lieči se u kratko vrijeme sa jednostavnom uporabom ovih djelotvornih pastilja.

Prođuje se ih u
Ljekarni Prendini
u Trstu

i kod svih glavnih ljekarnah raznih pokrajinah.

Ciena jednog ška- tulji sa napitkom 40 nvc.

Sve strojeve za gospodarstvo.

Osobitosti

prodaje jedino tvrđka Ig. Heller TIESAKA ZA SIJENO, SLAMU I SLAGANJE raznih sustava

HIDRAULIČKIH TIESAKA

diferencijalnih vinskih tiesaka — sprava za samleti masline, buhač itd. Nove štrecalke proti mldevu Vermorel-ove vrsti, samoradne štrecalke proti mldevu sa bakrom pomoću zračne sisaljke. Sprave za grijanje vina, kuhanje, za trieb- ljenje grozdja, za sušenje voća i povrća. Trebionike kuruze, triere, mlatila, mlina za čišćenje žita oštine.

Lievano ili izradjeno željezo za svakovjake strojeve itd. sve uz najjeftinije ciene i pod najpovoljnijimi uvjeti pošilja uz jamstvo i na pokus

IG. HELLER, WIEN

2/2 Fraterstrasse br. 49
Bogato ilustrovane kataloge sa 192 stranice u talijansko-njemačkomu i hrvatsko- njemačkom jeziku šalje na zahtjev odmah badava. Traži se preprodavaoce. Upozoruje se na patvaranja. 20-8

Velika lavovska loterija

2024 zgoditaka

Glavni zgoditak 60.000, 10.000, 5.000 for.

u gotovom sa samo 10% odbitka.

Lavovske sročke po
1 for. preporuča: Glus. Bolaffio Aless. Levi. Mandel & C., „Il Mercurio“, Girolamo Morpurgo, Ignazio Neumann, Marko Nigris i Enrico Schifmann.